

اخلاق، قانون و ارتباط حرفه‌ای در پرستاری

مؤلفین

مهسا شریفی نودهی

الهه جهان

(اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سحان)

سرشناسه	: شریفی نودهی، مهسا، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: اخلاق قانون و ارتباط حرفه‌ای در پرستاری / مولفین مهسا شریفی نودهی، الهه جهان.
مشخصات نشر	: تهران: نشر و تبلیغ بشری، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۰ ص.
شابک	: 978-964-399545-4
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۲۷ - ۱۴۰.
موضوع	: اخلاق پرستاری
موضوع	: Nursing ethics
موضوع	: پرستار و بیمار
موضوع	: Nurse and patient
موضوع	: اخلاق پرستاری -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: Nursing ethics -- Religious aspects -- Islam
شناسه افزوده	: جهان، الهه، ۱۳۶۶ -
رده بندی کنگره	: RTA5
رده بندی دیویی	: ۱۷۴/۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۰۴۷۸۸۴

نام کتاب اخلاق، قانون و ارتباط حرفه‌ای در پرستاری

تالیف: خانم مهسا شریفی نودهی، الهه جهان

ناشر:

تنظیم و صفحه‌آرایی م. آقاییاری

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۹-۵۴۵-۴

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸

شمارگان:

چاپ و صحافی:

قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان

فروشگاه: تهران - خیابان انقلاب - ضلع شرقی دانشگاه تهران - خیابان قدس - پلاک ۳ و ۵
 تلفن: ۶۶۴۰۶۴۱۵، ۶۶۴۶۵۸۰۶
 فکس: ۶۶۹۵۵۹۱۶
 خرید اینترنتی از سایت www.msps.ir مقدور می‌باشد.

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

فصل اول- مفاهیم مربوط به اخلاق..... ۹	۳۶..... فعالیّت اخلاق در طب در ایران:
تعریف اخلاق..... ۹	۳۶..... تاریخچه پرستاری در جهان:
اخلاق در لغت..... ۹	۴۲..... اصول اخلاق زیستی:
اخلاق در اصطلاح..... ۹	۴۳..... اصول اخلاق زیستی:
ملّکه..... ۱۰	۴۳..... تاریخچه اخلاق زیستی:
تعریف علم اخلاق..... ۱۱	۴۴..... اصول چهارگانه اخلاق زیستی:
هدف، ضرورت و جایگاه ارزشی علم اخلاق..... ۱۲	
فوائد علم اخلاق..... ۱۳	
علم اخلاق در دانش بشر..... ۱۳	
اقسام اخلاق:..... ۱۴	
فلسفه اخلاق..... ۱۵	
تئوری‌های اخلاق در پرستاری..... ۱۸	
تئوری دئونولوژی:..... ۱۹	
تئوری فرجام شناسی:..... ۲۱	
نظریه اصالت لذت:..... ۲۲	
نظریه اصالت سعادت:..... ۲۲	
نظریه سودمندی ترجیحی:..... ۲۲	
تئوری مبتنی بر فضیلت..... ۲۵	
تئوری مبتنی بر اصول:..... ۲۵	
اهمیت اخلاق در دین اسلام..... ۲۵	
نقل گزیده‌ای از سخنان پیامبر اکرم (ص) در مورد اخلاق:..... ۲۶	
نقل گزیده‌ای از سخنان حضرت علی (ع) در مورد اخلاق:..... ۲۶	
نقل گزیده‌ای از سخنان امام صادق (ع) در مورد اخلاق:..... ۲۶	
رسول خدا (ص) اسوه اخلاق..... ۲۷	
	فصل دوم- اخلاق در مرفه پرستاری..... ۲۹
	رفتار اخلاقی..... ۲۹
	اخلاق حرفه‌ای..... ۲۹
	اصول اخلاق حرفه‌ای..... ۲۹
	واژه‌های مرتبط با علم اخلاق در پزشکی:..... ۳۰
	اهمیت به کارگیری اخلاق حرفه‌ای در پرستاری..... ۳۰
	ارزش‌ها و اصول اخلاقی در پرستاری:..... ۳۱
	مبانی نظری و جنبه‌های تاریخی اخلاق در طب:..... ۳۳
	اخلاق پزشکی در ایران باستان:..... ۳۴
	فصل سوم- کرامت انسانی و ارزش‌های اخلاق اسلامی..... ۳۶
	در مرفه پرستاری..... ۳۶
	مقدمه:..... ۳۷
	کرامت و ارزش والای انسان در شریعت مبین اسلام:..... ۳۷
	مفهوم کرامت انسان:..... ۳۹
	انواع کرامت انسانی..... ۳۹
	کرامت ذاتی:..... ۳۹
	مهمترین دلایل کرامت ذاتی از دیدگاه اسلام:..... ۵۰
	در منطق شریعت:..... ۵۲
	مبانی کرامت ذاتی انسان از دیدگاه اسلام:..... ۵۲
	کرامت انتسابی:..... ۵۴
	مبانی کرامت انتسابی:..... ۵۵
	کرامت در پرستاری:..... ۵۵
	کرامت انسان در تربیت از سالمندان..... ۵۶
	فصل چهارم- ارتباط اخلاق، پرستاری و مدل‌های..... ۵۹
	ارتباطی..... ۵۹
	مقدمه:..... ۵۹
	انواع ارتباط..... ۶۰
	ارتباط کلامی:..... ۶۰
	ارتباط غیر کلامی:..... ۶۱
	عناصر اصلی ارتباط:..... ۶۱
	سطوح ارتباط..... ۶۱
	عوامل مؤثر در ارتباط:..... ۶۲
	عوامل و رفتارها و پاسخ‌های کمک کننده به برقراری ارتباط..... ۶۲
	مؤثر در یک ارتباط درمانی و حرفه‌ای:..... ۶۲

استانداردهای خدمات پرستاری (حرفه‌ای).....	۹۷
مسئولیت‌های پرستاران.....	۹۷
موارد رایج قصور در پرستاری.....	۹۷
اقدامات صحیح برای پیشگیری از خطا.....	۹۸
علل انجام خطاهای پرستاری.....	۹۸
گزارش مورد بالینی.....	۹۸
قانون یا اخلاق کدام برنده‌اند؟.....	۱۰۳
گزارش مورد بالینی.....	۱۰۳

فصل هفتم- اخلاق در کسب علم و پژوهش در

پرستاری.....

آداب اخلاقی آموختن علم.....	۱۰۷
بهترین استاد.....	۱۰۸
بهترین شاگرد.....	۱۰۸
پژوهش در پرستاری.....	۱۰۹
اهمیت پژوهش.....	۱۰۹
دانستن مقدمات پژوهش.....	۱۰۹
انگیزه.....	۱۰۹
پیش فرض‌های ارزشی.....	۱۰۹
روش تحقیق.....	۱۰۹
انتخاب پژوهش.....	۱۱۰
رعایت اخلاقی.....	۱۱۰
کشف حقایق.....	۱۱۰
علاقتمندی به پژوهش.....	۱۱۰
کدهای اخلاقی.....	۱۱۰
مسایل عمده اخلاقی رایج در اخلاقیات علمی.....	۱۱۲
اخلاق در پژوهش‌های پرستاری: روی، انسان و حیوان.....	۱۱۳
نکات اخلاقی در پژوهش بر مبنای یافته‌های ذهنی.....	۱۱۶
بیانیه‌ی هلسینکی.....	۱۱۷

پیوست ها.....

اعلامیه جهانی حقوق بشر (مجمع عمومی سازمان ملل متحد).....	۱۲۳
منشور حقوق بیماران در ایران.....	۱۳۵
آیین نامه و کدهای اخلاقی پرستاری در ایران.....	۱۴۸

منابع.....

مراحل ارتباط مبتنی بر درمان.....	۶۴
برقراری ارتباط پرستار با بیمار.....	۶۴
انواع مدل‌های ارتباطی پزشک - پرستار - بیمار.....	۶۹
۱- مدل سزار و هولاند.....	۶۹
۲- مدل رابرت ویج.....	۶۹
موانع برقراری ارتباط حرفه‌ای در پرستاری.....	۷۰
ارتباط پرستار با سایر همکاران تیم سلامت.....	۷۰

فصل پنجم- شناخت حقوق بیمار.....

مقدمه.....	۷۱
اصول کلی حاکم بر حقوق بیماران.....	۷۲
شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق مددجو / بیمار.....	۷۲
نگاهی به منشور حقوق بیماران در امور بالینی.....	۷۵
منشور حقوق بیمار در ایران.....	۷۵
رازداری و حفظ اسرار بیمار.....	۷۷
اهمیت رازداری از نظر اخلاق پزشکی.....	۷۹
ویژگی‌ها و ارائه الگوی مناسب منشور حقوق بیماران.....	۸۰
حقوق بیماران در حال مرگ و خاتمه حیات انسانی.....	۸۳

فصل ششم- قانون در مرغه پرستاری.....

مقدمه.....	۸۵
قصور negligence.....	۸۶
قصور پرستاران در قلمرو قوانین و مقررات.....	۸۷
بی مبالایی.....	۸۸
بیاحتیاطی.....	۸۸
عدم مهارت.....	۸۹
عدم رعایت مقررات و نظامات دولتی.....	۸۹
مراجع رسیدگی به تخلفات انتظامی حرف پزشکی.....	۹۰
ورود صدمه یا آسیب به بیمار.....	۹۰
فوت بیمار.....	۹۰
قصور پرستاران در قلمرو رویه قضایی.....	۹۲
رسیدگی به قصور پرستاران در مرحله تعقیب در دادسرا.....	۹۲
گزارش مورد بالینی.....	۹۳
رسیدگی به قصور پرستاران در مرحله محاکمه در دادگاه.....	۹۴
گزارش مورد بالینی.....	۹۴
اصولی که برای پیشگیری از درگیری‌های قانونی باید توسط پرستاران رعایت شود.....	۹۶

پیشگفتار:

اخلاق در امر مراقبت سلامت عامل مهمی است و پرستاران در عملکردهای بالینی روزانه‌ی خویش با مسائل اخلاقی متعددی روبرو هستند. پرستار بودن چیزی فراتر از دانش یا انجام دادن مجموعه‌ای از مهارت‌ها و فنون حرفه‌ای است و رعایت اصول اخلاقی به عنوان بخش ضروری از وظایف شغلی پرستاران محسوب می‌شود. هدف از آموزش اخلاق، قانون و ارتباط حرفه‌ای در پرستاری آشنایی دانشجویان پرستاری با مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه‌ای بر اساس ارزش‌های والای انسانی است. در این کتاب علاوه بر سی موضوعات مربوط به اخلاق پرستاری مباحثی در مورد نظریه‌های اخلاقی و جنبه‌های اخلاقی و قانونی اعمال و ارتباطات حرفه‌ای پرستاری مورد بحث قرار خواهد گرفت تا دانشجویان پرستاری به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه نمایند. این کتاب تا از این راه صلاحیت‌های اخلاق حرفه‌ای در آنها تقویت شود. کتاب حاضر با یاری نمودن متن مطابق با سرفصل این واحد درسی در دوره کارشناسی پرستاری گردآوری شده است. امید است مورد استفاده اساتید، دانشجویان و همکاران گرانقدر در حرفه پرستاری قرار بگیرد. در انتها به خواجسته می‌دانم از همکاری صمیمانه همکارانم در انتشارات بشری بویژه جناب آقای دکتر محسن کشمیری و سایر همکاران در تایپ و چاپ و تکثیر کمال تشکر را داشته و برایشان از درگاه حق سی موفقیت و رافزون را آرزو مندم. خواهشمند است در صورت مشاهده هرگونه کاستی نویسنده را از پیشرفتات و ارشادات خود بهره‌مند فرمایید.

E-mail: sharifimahsa62@gmail.com

آذر ۱۳۹۸